

सहायक मोटार वाहन निरीक्षक परीक्षा योजना व अभ्यासक्रम

सहायक मोटार वाहन निरीक्षक स्पर्धा परीक्षा खालीलप्रमाणे तीन टप्प्यात घेतली जाईल.

१. पूर्व परीक्षा (१०० गुण)

२. मुख्य परीक्षा (३०० गुण)

३. मौखिक व व्यक्तिमत्त्व चाचणी (५०गुण)

१) पूर्व परीक्षा :- सदर परीक्षा मुख्य परीक्षेस प्रवेश देण्यासाठी घेण्यात येईल. या परीक्षेचे गुण अंतिम निवडीसाठी विचारात घेतले जाणार नाहीत. या परीक्षेसाठी वस्तुनिष्ठ स्वरूपाची, १०० प्रश्नांची, १०० गुणांची 'सामान्य अध्ययन व बुद्धिमापन चाचणी, यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी संबंधित चालू घडामोडी' (संकेतांक ००४) या विषयाची, एकच प्रश्नपत्रिका असेल. सदर पूर्व परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिकेचा अन्य तपशिल खालीलप्रमाणे असेल.

विषय/संकेतांक	दर्जा	कालावधी	प्रश्नसंख्या / गुण	माध्यम
सामान्य अध्ययन } व } बुद्धिमापन चाचणी, }	माध्यमिक शालांत परीक्षेसमान	एक तास	५०+३०+२० (अनुक्रमे) = १०० प्रश्न १०० गुण	मराठी व इंग्रजी
यंत्र अभियांत्रिकी } व } स्वयंचल अभियांत्रिकी, } संबंधित चालू घडामोडी } (संकेतांक ००४)	पदविकेसमान			
परीक्षेचे एकूण गुण - १००				

सामान्य अध्ययन (५० गुण)

चालू घडामोडी, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, सामान्य विज्ञान, भारताचा सामान्य इतिहास व भूगोल (महाराष्ट्राच्या विशेष अभ्यासासह), नागरिकशास्त्र.

बुद्धिमापन चाचणी (३० गुण)

उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो, याचा अंदाज घेण्याच्या दृष्टीने सदर चाचणीमध्ये प्रश्न विचारण्यात येतील.

यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी संबंधित चालू घडामोडी (२० गुण)

Latest trends and technological development in the field of Mechanical and Automobile Engineering .

२) **मुख्य परीक्षा :-** पूर्व परीक्षेत अर्हताप्राप्त झालेल्या उमेदवारांनाच मुख्य परीक्षेस प्रवेश दिला जाईल. ही मुख्य परीक्षा ३०० गुणांची असेल. तसेच या परीक्षेस वस्तुनिष्ठ स्वरूपाची एकत्र प्रश्नपत्रिका असेल.

विषय/संकेतांक	दर्जा	कालावधी	प्रश्नसंख्या / गुण	माध्यम
यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी (संकेतांक ०२४)	त्या -त्या विषयाच्या पदविकेसमान	दीड तास	१५० प्रश्न ३०० गुण	फक्त इंग्रजी
लेखी परीक्षेचे एकूण गुण			३००	

३) **मौखिक व व्यक्तिमत्त्व चाचणी (५० गुण) :** मुख्य परीक्षेमध्ये अर्हताप्राप्त झालेल्या आणि छाती / वजन व उंची विषयक मोजमापाच्या विहित अटी पूर्ण करणा-या उमेदवारांचीच फक्त प्रस्तुत चाचणी घेण्यात येईल.

Syllabus for Main Examination

Subject: Mechanical / Automobile Engineering

Standard : Diploma in Mechanical / Automobile Engineering

No. of Questions : 150

Total Marks : 300

Nature of Paper : Objective Type

Duration : 1-1/2 Hours

Section A : Mechanical and Automobile Engineering – (120) Questions

1. Strength of Materials : (15)

Stress and strain, strain energy, shearing force and bending moment, moment of inertia, Principal planes and stresses, slope and deflection. Direct and bending stresses, Columns, Torsion and thin cylinders.

2. Mechanical Technology : (20)

Engineering materials, Non chip forming processes, chip Forming process : Turning, Drilling, Milling, Boring, Broaching, Finishing and super finishing, Gear production as well as NC-CNC and non conventional machining methods.

- 3. Theory of Machines :** (20)
Kinematics and dynamics of machines, role of friction, different power devices and power transmission equipments such as governors, gyroscopes etc., Applications of cams.
- 4. Hydraulics :** (20)
Fluids and their properties, Laminar and turbulent flow, Bernaulli's Equation, Fluid pressure, Pascal's Law, Surface tension, fluid flow and its measurement.
- 5. Thermal Engineering :** (20)
Sources of energy : Conventional and non conventional, Laws of thermodynamics, Principle and working of heat engines, air compressors. Air Standard, vapour power and Gas power cycles.
- 6. A. Automobile Engines :** (15)
Theory, working and constructional features of C.I. and S.I. engines, Combustion phenomena and various ignition systems, Fuels and Lubricants, Performance and Testing of I.C. Engines, Pollution control.
- B. Industrial Electronics :** (10)
Diodes, UJT, BJT, amplifiers, microprocessors.

Section B: Mechanical Engineering - (30) Questions

- 1. Hydraulic Machinery :** (10)
Impact of jet, Hydraulic turbines, Hydraulic pumps : Centrifugal, reciprocating and other types. Hydraulic control circuits.
- 2. Refrigeration and Air Conditioning :** (10)
Refrigerator and heat pump, Vapour compression and vapour absorption refrigeration systems, Refrigerants, Psychrometry, Air conditioning and its applications.

3. Industrial Engineering : (10)

Types of production, plant layouts, process planning, work study, statistical quality control, Metrology.

O R

Section C : Automobile Engineering – (30) Questions

1. Automobile Systems : (10)

Vehicle layout, Transmission system, breaking systems, ABS, Steering and suspension system, Chasis Frame and Body engineering.

2. Vehicle Maintenance : (10)

Performance of vehicles, engine electricals and electronics, workshop layout, repairing and servicing, Emission measurements and control techniques.

3. Transport Management : (10)

Elements of transport and its operations, Motor Vehicle Act, Taxation, Insurance.

(टीप:- मुख्य परीक्षेच्या 'यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी' या विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेतील Section 'A' मधील प्रश्न अनिवार्य असतील. मात्र Section 'B' किंवा Section 'C' यापैकी एकाच Section मधील प्रश्न उमेदवारांनी सोडवायचे आहेत.)

*****